

Azərbaycan rəsmi Tehrandan törətdiyi terrora görə cavab gözləyir

İrana qarşı sanksiyalar genişləndirildi

Təhdid, terror, ədalətsizlik, insanlara işgəncə vermək İran rejiminin ölkə daxilində həyata keçirdiyi siyasətində başlıca yer tutur. Buna görə də altı ay əvvəl başlayan etiraz aksiyaları nəinki səngimir, əksinə, getdikcə İranın daha çox bölgəsini əhatə edir. Cəza tədbirlərini sərtləşdirsə belə Tehran hökuməti məqsədinə çata bilmir. İllərdir ki, fars-molla rejiminin əsarəti altında yaşamaqdan, əzab-əziyyət çəkməkdən cana doymuş insanların etiraz səsinə boğmaq, onları yenə də əvvəlki kimi, təşviş, qorxu altında saxlamaq, hədəzlərlə, cəzalar verməklə idarə etmək mümkünsüz görünür.

Qazdığı quyuya özü düşən molla rejimi

Din, islam, müsəlmanlıq adları altında iman-sız əməllər törədən molla rejiminin iç üzünü açılıb. Yalanlarına, riyakarlıqlarına nə ölkənin daxilində, nə də xaricində inanan var. Ölkədə rejimə qarşı etirazlar gücləndikcə Tehran hökumətinin sanki qulaqları kar olur, haqlı tələbləri eşidib nəticə çıxarmır. Əvəzində yenə qanlı hadisələr törədir. Günahsız ola-ola həbsxanalara salınanların, verilən cəza və işgəncələr ucbatından sağlamlığını, həyatını itirənlərin sayı artır.

Molla rejimi, necə deyərlər, qazdığı quyuya özü düşüb. Bir tərəfdən ölkə daxilində gündəngünə daha da alovlanan iğtişaşlar, digər tərəfdən də beynəlxalq aləmin qınaqları və sanksiyalar məngənəsi Tehran hökumətinin vəziyyətini getdikcə daha da ağırlaşdırır. Qeyd edək ki, sanksiyalar müxtəlif səbəblərlə əlaqələndirilir. Belə ki, İranda insan haqlarının, ifadə azadlığının məhdudlaşdırıldığı beynəlxalq səviyyədə dəfələrlə gündəmə gətirilib. Eyni zamanda İran uzun müddətdir ki, nüvə fəaliyyətinə görə də Qərb ölkələrinin genişmiqyaslı sanksiyaları ilə qarşılaşıb. ABŞ İranın nüvə proqramını qlobal təhlükəsizliyə təhdid hesab edib.

İrandan Rusiyaya son vaxtlar müxtəlif növ silahların, həmçinin pilotsuz uçuş aparatlarının, kamikadze dronlarının satılmasını təsdiqləyən faktlar da İranı Qərbin sanksiyaları ilə üzleşdirib.

Fars-molla rejiminin qanunsuz, cinayətkar əməllərindən əl çəkməməsi vəziyyəti mürəkkəbləşdirir. İrana qarşı beynəlxalq miqyasda kəskin etirazlar doğurur, ciddi tənqidlərə səbəb olur.

Bu ilin əvvəlindən insan hüquqlarını pozduğuna görə, Avropa İttifaqı tərəfindən İran İslam İnqilabı Keşikçiləri Korpusuna (SEPAH) sanksiyalar tətbiq olunub. Məlumatla görə, "qara siyahı"ya eləcə də İrana bağlı fiziki və hüquqi şəxslər, həmçinin idman və gənclər naziri Seyid Həmid Hazaveh Səccadi, əsayişin təmin edilməsi qərargahının rəhbəri Seyid Məhəmməd Saleh Haşimi Qolpayeqani, Sənəndəcin (Kürdüstan əyaləti) başçısı Həsən Əsgəri, İran hüquq-mühafizə qüvvələri, həmçinin "Radis Vira Tejarat Co." şirkəti daxil edilib.

Bu ilin fevral ayında İran İslam Respublikasına qarşı sanksiyalar daha da artırılıb. ABŞ Dövlət Departamentinin mətbuat xidmətinin yaydığı məlumatdan da bəlli olub ki, həmin ölkə İrana qarşı sanksiyaları genişləndirir. Açıqlanıb ki, ABŞ Maliyyə Nazirliyinin sanksiyaları İranın neft-kimya və neft məhsulları ticarəti ilə məşğul olan doqquz şirkətinə tətbiq edilib. Sanksiyalar tətbiq olunan, neft-kimya məhsullarının satışı və paylanması ilə məşğul olan şirkətlərdən 6-sı İrana məxsusdur.

Maliyyə Nazirliyindən məlumat verilib ki, İranın neft-kimya şirkətləri ilə yanaşı, bu şirkətlərin məhsullarını Şərqi Asiyadakı müştərilərə satmaqda vasitəçilik edən Sinqapurdakı iki şirkətə və Malayziyadakı bir şirkətə də sanksiya tətbiq edilib.

İran İnqilabı Keşikçiləri Korpusunun "terror təşkilatları siyahısı"na salınması tələb edilir

Bu ilin fevral ayında Avropa İttifaqı xarici işlər nazirləri tərəfindən İranda Məhsə Əminin ölümündən sonra başlayan nümayişlərə müdaxilələr və nümayişçilərə verilən edam hökmləri səbəbindən bu ölkəyə qarşı beşinci sanksiya paketi qəbul olundu. Buna görə Aİ ölkələri İranın irşad və mədəniyyət naziri Məhəmməd Mehdi İsmaili və təhsil naziri Yusuf Nuri də daxil olmaqla, 32 şəxs və 2 təşkilata sanksiya tətbiq edəcəyini bildirdi.

Sanksiyalara siyahıda olanların aktivlərinin dondurulması, onların Aİ ölkələrinə səfərlərinin qadağan edilməsi, bu şəxslər və təşkilatların maliyyələşdirilməsinin qarşısının alınması daxildir.

Siyahıya iki nazirlə yanaşı, bəzi deputatlar, polis qüvvələri və ədliyyə orqanlarının üzvləri, bəzi həbsxanaların məsul şəxsləri, İran İnqilabı Keşikçiləri Korpusu, Hüquq Mühafizəsinə Yardım Fondu və Polis İnstitutunun Elm və Sosial Tədqiqatlar İnstitutunun rəsmiləri də salınıb.

Son qərarla İrana qarşı sanksiya siyahısında olan şəxslərin sayı 196-ya, təşkilatların sayı isə 33-ə yüksəlib.

Avropa İttifaqı Xarici İşlər Nazirləri Toplantısının davam etdiyi ərəfədə Belçikanın paytaxtı Brüsseldə bir çox Avropa ölkəsindən olan iranlı müxaliflər nümayiş keçirib. Şimal vağzalına toplaşan minlərlə insan Aİ qurumlarının yerləşdiyi Şuman meydanına doğru yürüş edib. İranda Məhsə Əminin ölümündən sonra başlayan nümayişlərə müdaxiləyə və etirazçılara verilən cəzalara qarşı çıxan nümayişçilər Aİ-dən İran İnqilabı Keşikçiləri Korpusunun "terror təşkilatları siyahısı"na salınmasını tələb ediblər.

Bu günlərdə Avropa İttifaqı İrana qarşı tətbiq etdiyi yeni sanksiyalar paketini açıqladı. Belə ki, İranın 121 fiziki və hüquqi şəxsinin adı sanksiyalar siyahısına əlavə olundu. Onlar İranda pilotsuz uçuş aparatları (PUA) istehsal edən şirkət və dövlət müəssisələri ilə əlaqəli şəxslərdir.

Məlumatda Ukraynada davam edən hərbi əməliyyatları daha da qızıdıraraq Rusiyaya PUA verdiyi üçün İrana qarşı daha sərt sanksiyalar tətbiq ediləcəyi qeyd olunub. Diqqətə çatdırmaq ki, sanksiyalar siyahısına adı salınan şəxslərin Avropa ölkələrinin ərazisinə girişi qadağan olunub. Onların Avropa banklarındakı maliyyə aktivləri dondurulub.

Xatırladaq ki, İranın paytaxtı Tehrandə "əxlaq polisi" kimi tanınan İrşad patrulları ötən il sentyabrın 16-da iyirmi iki yaşlı Məhsə Əmininin ölümünə səbəb olublar. Gənc qızın qətlindən sonra sentyabrın 17-də doğulduğu Saqqızda başlayan nümayişlər bütün ölkəyə yayılıb, hökumət əleyhinə etirazlara çevrilib. Həmin nümayişlərə təhlükəsizlik qüvvələrinin müdaxiləsi nəticəsində yüzlərlə insan həyatını itirib, minlərlə etirazçı isə həbs olunub.

Zöhrə FƏRƏCOVA,
"Azərbaycan"